

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Frañ Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Častitim našim gg. naročnikom!

Vse one gg. naročnike, ki so na dolgu z naročnino, prosimo, da poravnajo isto do 15. t. m., ker drugače bomo pristiljeni ustaviti list.

Uprava „Edinosti“.

Novejše vesti.

Pariz 9. Čuje se, da se bode vršila nova razprava proti Zoli dne 23. maja pred porotniki v Versaillesu.

Pariz 9. Zagotavlja se, da je veliki kancelar reda častne legije že predložil afero Zole svetu tega reda.

Budimpešta 11. Danes se je slavila obletnica odobrenja zakonov od leta 1848. Njegovo Veličanstvo cesar je dospel semkaj ob 5. uri 10 min. zjutraj. Obe zbornici sti se sešli v ukupno svečano sejo in sti vsprejeli udanostno izjavo do Njegovega Veličanstva. Magnatje in poslanci so se podali potem v svečanostnem sprevodu v cesarsko palačo, kjer so izročili cesarju adreso. Nj. Velič. cesar je rekel, da zaupa patriotizmu narodov in dežel krono ogerske, kakor tudi previdnosti in trezni modrosti zakonodajcev ter se nadeja, da bode na obstoječi podlagi napredovalo razvijanje državne ekzistence po poti, ki dovaja do povspesevanja blaginje v deželi ter do moči in ugleda monarhije. Besede cesarjeve so bile vsprejete entuzijastičkim navdušenjem.

Rim 10. Glasom zasebnih brzojavk iz Amerike, je med južno-amerikanskima republikama Argentinija in Chili vojna neizogibna. Poslednja država je najela nekoliko nemških častnikov, da so jej organizovali vojsko.

P O D L I S T E K.

75

PREDNJA STRAŽA.

ROMAN.

Poljski pisatelj Boleslav Prus. Poslov. Podravski.

Hamer, videči, da postaja stvar čimdalje bolj kočljiva, je pospremil višega stražnika za tabor ter mu tu podal zaželjena pojasnila, ki so ga uzadovoljila, da se je takoj odpeljal. Priporočil je le, naj čuvajo konje ter je ponovil, naj bi naselniki, ki nimajo dovoljenja, ne nosili orožja.

»Ali kmalo postavite hišo?« je vprašal viši stražnik o odhodu.

»Čez jeden mesec bi imela že stati naša prijava,« je odvrnil Hamer.

»Zelo dobro! Zelo lepo! blagoslovimo jo.«

Od naselnikov se je napotil viši stražnik k grajščini, kjer se je pegasti Hirschgoldov pooblaščenec tako razveselil njegovega prihoda, da je postavil pred njega steklenico krimskega vina. Na vprašanja pa, tikajoča se tatvine, ni mogel dati nikakih pojasnil.

»Jaz, gospod,« je dejal žid, »ko sem slišal, da streljajo, sem takoj vzel revolver v vsako roko in vso noč nisem zatisnil očesa, tako sem se bal napada.«

Dunaj 9. Včerajšnjega dne je došlo tukajšnjim kompetentnim krogom novih vestij o sporu med Španjsko in Zjedinjenimi državami. Glasom zadnjih vesti bi hotel predsednik Mae Kinley zavlačevati stvar tako, da bi vojna — ako je res neizogibna — pričela še le v jeseni.

Madrid 9. Na včerajšnjem posvetovanju ministrov se je pokazalo, da sta ministra za vojno in mornarico drugačnih nazorov, nego pa minister za kolonije. Papež je zaprosil, naj se nemudoma proglasi premirje na Kubi, ne da bi ustaši še le zahtevali to. Minister za vojno in minister za mornarico sta se izjavila zoper tako koncesijo, zбоk česar bi morala odstopiti, ako bi se privolilo v premirje. — Govori se, da je bil vodja konservativcev, Silvela, pozvan v kraljevo palačo in vted tega se govori tudi o možnosti novega ministerstva.

Pariz 9. List »Temps« je dobil iz Rima brzojavko, po kateri bi bilo soditi, da se Vatikan pripravlja na nova prizadevanja, da bi Španjska privolila v vse možne koncesije.

Madrid 9. Položaj je nespremenjen. Menenja po listih so si nasprotna. Jedni menijo, da je vojna neizogibna, drugi se nadejajo še vedno, da se ohrani mir.

»Correspondenzia« javlja, da je posredovanje vlasti na vladi v Washingtonu imelo ugoden vseh za Španjsko. Ta list meni, da bi Španjska mogla vsprejeti prijateljski svet vlasti za rešenje kubanskega vprašanja, nikakor pa ne bi mogla pritrditi pretiranim zahtevam Zjedinjenih držav.

Madrid 9. Karlistiški general Carrero je dopisoval španjski vladi pismo, v katerem prosi, da bi mu ista dovolila ukrepati se — v slučaju vojne — na prvo vojno ladijo. Glasi se, da več sto karlistov hočejo slediti temu izgledu. Karlistiška stranka hoče vse te ljudi oborožiti na lastne stroške.

»Ali imate dovoljenje za nošnjo revolverjev?«

»Zakaj ne? Imam . . .«

»Za dva?«

»Drugi je pokvarjen in jaz ga nosim le za parado.«

»A koliko delavecev imate sedaj?«

»Teh, ki delajo v gozdu? . . . Včasih jih je po sto in še več, navadno pa osemdeset. Kakor pride.«

»Ali so v redu njih popotni listi?«

Pooblaščenec je takoj odgovoril na vprašanje, tikajoče se popotnih listov, na kar se je viši stražnik poslovil. Ko je sedal na voziček, je dejal:

»Le dobro se čuvajte, gospod, kajti, ko se je zločinstvo začelo enkrat, gotovo ne prizanesi nikomur. Če bi se pa kaj pripetilo, pa to najpoprej meni najavite,« je dodal.

Poslednje besede so tako prestrašile pooblaščenca, da je od tega časa jemal na prenočišče k sebi ona dva žida, ki sta doslej spala v stranski sobi.

Od grajščine se je odpeljal nadstražnik k Polževi koči. Gospodinja je uprav sipala kašo v lončič, ko je stopil v sobo debeli stražnik.

»Hvaljen bodi!« je dejal. »Kaj je tu novega?«

»Nič posebnega; na veke vekov,« je odvrnila Polževa.

Viši stražnik se je ogledal po sobi.

»Kje je vaš mož?« je vprašal.

Madrid 9. Poslaniki drugih vlasti so se podali k ministru za vnanje stvari na posvetovanje o položaju. Pozneje sklicani ministerski svet je sklenil privoliti v premirje na Kubi.

Washington 9. Ministerstvo je imelo posvetovanje, ki je trajalo jedno uro in pol. Ministri so se razgovarjali o noti, došli jim od vlasti. To pa ne bode imelo nobenega vpliva na političsko položje. Meni se, da je vojna med Španjsko in Zjedinjenimi državami neizogibna. Nemčija, Rusija in Italija so se pridružile drugim vlastim le iz uljudnosti, sicer pa so povsem indiferentne.

Rim 9. V tukajšnjih diplomatskih krogih vlada menenje, da takoj po proglašenju poslanice predsednika Mae Kinleya se pretržejo zveze med Španjsko in Zjedinjenimi državami. Toda temu pretrganju ni da bi morala neposredno slediti vojna, k večjemu, da jo napove Španjska.

Dunaj 9. »Neues Wiener Tagblatt« priobčuje briljanten članek Castelarja, v katerem pravi ta slavni državnik in pisatelj španjski, da sedanji nastop Amerikanov proti Španjski priča le o duševnem propadanju tega nekdanj toli slavnega rodu. Govoré o katastrofi na ladiji »Maine« pravi Castellar, da še nikoli ni bilo čuti toli nezmislne obtožbe, kakoršna je ona, ki je prišla iz ust mornarskih častnikov ameriških, ki postopajo tako le v ta namen, da bi pokrili svojo nesposobnost. Vse poročilo ameriške komisije ni drugega nego obširen dokument o amerškanskem uboštju v mišljenju. Na ladiji »Maine« ni bil onega kritičnega dne nijeden častnik na svojem mestu.

Castelar pravi, da je odgovornost, ki si jo je naložil Mae Kinley, velikanska, grozna. V amerškanskem kongresu terorizuje manjšina večina. Castelar se izjavlja za posredovanje vlasti. Po umešavanju Amerike v Kubo se je očevidno kršila pravica. Članek zaključuje: Amerika bode mogla

»Kam je neki šel? Steci, Andrejček, po očeta.«

»Zala kaša. To pridelujete vi sami?«

»Seveda.«

»Vsujte mi je jeden lonce v vrečico, pa vam vrnem, kadar pridem zopet semkaj.«

»Ali imate vrečico, gospod?«

»Imam na koleselju. Nemara bi mi prodali celo kako kokoš?«

»Mogoče.«

»Pa jo izberite, toda mlado in denite jo na koleselj pod kozla.«

Med tem je prišel Polž, gospodinja pa je odšla, da izvrši naročilo.

»Niste-li slišali, gospodar, kdo je hotel Nemcem ukrasti konje?« je vprašal viši stražnik.

»Kaj jaz vem,« je odvrnil Polž, pomignivši z rameni. »Čul sem, da so dvakrat ustrelili po noči, drugega dne pa so pravili, da jim je nekdo hotel vkrasti konje. Toda kdo, tega ne vem.«

»V vasi pravijo, da Jakob Sukenik in Janko Ropuč.«

»Tega ne vem. Čul sem, da iščeta službe, pa je ne moreta najti radi tega, ker sta sedela v zaporu.«

»A žganjice nimate? Prah me tako šeegeče v grlu . . .«

(Pride še).

blokirati (obkoliti) naša pristanišča, ali ne bode mogla blokirati naše časti. Amerikanska vojska nas najde pripravljene za obrambo grobišč naših očetov in oltarjev naše neodvisnosti.

Washington 11. Poslanica predsednika Mae Kinleya, ki se je predložila danes opoldne kongresu, pravi, da ne bi bilo umestno, ako bi se ustaši na Kubi pripoznali kakor vojujoča sila. Poslanica zahteva namreč, da Združene države posežejo vmes v kolikor se bode dozdevalo potrebno predsedniku v ta namen, da prenehajo sovražnosti na Kubi in da se osigura tamkaj stalna vlada. Španjska je sicer pripoznala takoj kakor potrebno, da pride na Kubi do premirja, zaprosila pa je za jedno Združene države, naj iste delajo na to, da pritrde tudi ustaši. To zahtevo so odbile Združene države. Nesreča na ladiji »Maine« zahteva vso pozornost predsednika. Katastrofa, ki je zadela to ladijo v pristanišču v Havani, priča, da Španjska ni v stanju, da bi Združenim državam in drugim vlastim dala ono gotovost glede varnosti njihovih ladij, kakoršne smejo zahtevati. Poslanica pripozna, da je Španjska povdarjala, da ona ni v nikaki zvezi s katastrofo na ladiji »Maine« ter da je izrekla svoje globoko obžalovanje, da se je ta nesreča prigodila v španjskem pristanišču. Predsednik izjavlja, da je potrebno, da se stori konec vojni na Kubi. Omenivši premirje na Kubi, v katero je privolila kraljica regentinja Španjska, pravi poslanica: Ako ta odredba spolni svoj namen, potem se spolnijo aspiracije miroljubnih Združenih držav. V drugem slučaju pa bi bila opravičena namerovana akcija Združenih držav.

Madrid 10. Ministerski svet, ki se je vršil vsled posredovanja vlasti, je sklenil privoliti premirje ustašem na Kubi. General Blanco se je brzojavno obvestil o tem.

Havana 10. Generalni konzul amerikanski Lee, je odpotoval od tu.

Madrid 10. Na konferenci se španjskim ministrom za vnanje stvari so sklenili poslani, apelovati na vlado španjsko, naj gleda, da si pridobi časa za pogajanja, ki bodo sledila z Združenimi državami. Poslaniki so predlagali, naj se privoli premirje ustašem. Minister za vnanje stvari se je takoj podal h kraljici-regentnji in je brzojavil hkratu ministru-predsedniku Sagasti, kateri poslednji je takoj sklical ministerski svet. Ministri so se posvetovali dve uri in so sklenili slednjič, da pooblaste generala Blanca, naj privoli premirje ustašem za toliko časa, kolikor se mu vidi primerno. General Blanco se je takoj obvestil telegrafčno o tem sklepu. Amerikanski poslanik je imel potem posvetovanje z ministrom za vnanje stvari in se je kazal zadovoljenega po storjenem sklepu ministrov. Minister za notranje stvari je razposlal prefektom okrožnice, v kateri jim pojasnjuje sedanje položanje. Po privoljenju premirja ustašem na Kubi sodi se, da je za sedaj odvrnjena nevarnost vojne. Zbor diplomatov se kaže posebno zadovoljnega po vseh, ki ga je dosegel od obeh vlad.

Rim 10. Zatrjuje se, da včeraj — ko se je zdelo, da je vse zgubljeno — je papež brzojavil naravnost ministerskemu predsedniku španjskemu ter mu je stavil novih predlogov za ohranitev miru. Takoj na to se je sešel ministerski svet in je papeževemu nuneju predložil brzojavko, s katero je — sklicujoč se na plemenita prizadevanja sv. očeta — zaukazal poveljniku španjke vojske na Kubi, naj takoj preneha z sovražnostmi. Ko so izvedeli poslani o tej brzojavki, so čestitali papežu na tem res evangelijskem činu.

Madrid 10. Guverner na Kubi je dovolil ustašem na Kubi premirje za 6 dni in jih je pozval, naj položijo orožje. Čim se ustaši podvržejo in se amerikansko brodovje umakne iz kubanskega vodstva, konče bode temu sporu.

Katoličanom tržaškim!

Ozirom na sedanji spor, radi slovenskih propovedij je izdal vladika tržaški nstopni pastirski list:

Minolo je že 19 mesecev, ko sem vnovič med Vami, nekdanj Vaš župnik, sedaj Vaš škof. Povrnivši se med Vas, obrnil sem se do Vas prisrčnim pastirskim listom ter sem pričel svojo sveto nalogo kronanjem svete podobe naše drage Device usmiljenja, ki ostane večen spomin v sreih zvestih sinov Marije v mestu tržaškem.

V tem pastirskem listu svojem sem govoril o vzvišenem dostojanstvu škofovskem in o velikih dolžnostih, ki so spojene z istim. Pokazal sem Vam svoj prapor, svojo zastavo, sv. Križ. Razložil sem Vam svoj program, ki mi mora biti v navodilo v mojem postopanju. Med drugim sem Vam rekel: »Škof je pastir duš, torej mora gledati, da pozna svoje lastne ovčice ter da jih skupno se svojimi duhovniki pase besedo in izgledom. Zato mu treba delovati nujno, da poverjene mu ovčice dobivajo pašo božje besede Gledati mora, da njegove ovčice ne zahajajo na nevarno pašo, na kateri sovražnik seje nepretržno strupene nauke svoje«.

Pokazal sem Vam križ kakor simbol naše vere, vir naše prave slave; zato sem vabil sv. Pavlom, da se ne slavite drugim, nego križem Vasega Gospoda J. K. — našo jedino tolažbo v nadlogah, ki nas obdajajo neprestano v tej dolini solz, in sem pozdravil istega zato z svetim zaščitnikom svojim: *Salve crux!*

Zaključuje sem Vam govoril o svojem programu, ki je prav tisti J. K., ki je došel na ta svet, da bi ljudje spoznali in dajali slavo Bogu. V ta namen je On govoril z ljudmi, v ta namen je poslal svoje apostole po vsem svetu; torej, po vzgledu J. K., vsa moja skrb in briga morata biti naperjena v vekšanje slave božje, da širim njegovo kraljestvo med onimi, ki so poverjeni mojemu pastirskemu vladanju, da bodo spoznavali Boga bolj in bolj in mu služili ter da se posvetijo in zveličajo.

»V ta namen mora sleherni škof sam in potom drugih oznanjevati besedo božjo . . . mora povspeševati sv. misijone, pobožne družbe, ki so močna sredstva, toplo priporočena od velikega papeža Leva XIII., da se odpravljajo ali vsaj ovirajo zla, nevarnosti sedanjih dni«.

Zvest temu programu svojemu, videči, kako se na dolgo in široko seje razpor na Gospodovo polje; videči, da redne prepovedi, katerimi se trosi dobro seme besede božje, se poslušajo le od malega števila možkih, sem hotel po izgledu brižnih in pobožnih škofov nuditi možem, sosebno onim delavskega stanu, priliko, da bodo mogli lahko slušati besedo božjo. Zato sem določil prirediti vrsto večernih propovedij — v obliki konferene v treh jezikih — v onih naših cerkvah, v katerih se propoveduje ob nedeljah in praznikih, in sicer v jedni cerkev tu doli v italijanskem in nemškem jeziku, pri sv. Jakobu pa v slovenskem, kjer so že bile večkrat take propovedi. Ko sem čul pozneje, da tudi verniki pri sv. Jakobu žele tako vrsto konferene tudi v italijanskem jeziku, blagoslovil sem njih sveto željo in sem odredil, da bode to možno takoj po velikonočnih praznikih. (Pride še.)

Politični pregled.

Velikonočna razmotrivanja o položaju. — Pred nami na mizi leži kup listov slovenskih, nemških in italijanskih, in vsako teh glasil je napisalo svoja običajna velikonočna razmotrivanja. Ne treba praviti, da vsako teh glasil sodi stvari se svojega strankanskega stališča in prihaja potem do zaključkov, kakoršni mu prija, do kakoršnih je hotelo priti. Človek se mora kar čuditi akrobatičnim umetnostim nemško-nacionalnih in liberalnih glasil, s katerimi nategujejo logiko, resnico in pravico, da bi prišla do dokaza, da le po nemškem nasilju, le po tlačanju nenemških narodov more priti v Avstriji do velikonočnega miru! Kakor da nasilje, tlačanje in odrekanje enakosti vseh ljudij in narodov niso pojmi, ki so v dijamentralnem nasprotstvu s pojmom miru!

Med slovenskimi glasil piše jako rezko »Südsteierische Post«, kateri list svari grofa Thuna, da naj se nikar ne udaja prazni nadi, da je v Avstriji še možna večina, kateri bi bile jedro — nemške stranke. »Kar hitro bodi povedano grofa Thunu — tako zaključuje omenjeni list — da se uveri kmalu, da tudi naši poslanci znajotirati najstrožjo opozicijo, ako bi hotel on doseči ljubezen Nemcev na naše stroške. Od onega malega, kar smo si priborili po mnogoletnem, trudnem delu si ne damo odvzeti niti najmanj pičice, in naj gospoda Nemei še tako hrepene po veseli vojni na slovensko ozemlje pomočjo — vlade grofa Thuna. Ta načrt se ne posreči; zato bodo že shrbeli pozornost naših poslancev, ki je priprav-

ljena — podprta od vse desnice — poseči po najostrejšem orožju opozicije zoper vsako nasilstvo na škodo Slovencev.

Spor med Španjko in združenimi državami. — Predvčeršnjem in tudi včeraj se so nam dohajala poročila, ki so vzbujala le malo nade, da se ta spor reši brez prelivanja krvi. Glasilo se je, da se je posredovanje papeževo ponesrečilo popolnoma in tudi posredovanje vlasti ni tako, da bi se bilo nadejati kakega uspeha. Danes pa je skoro že strta nada zopet oživela nekoliko in sicer v prvi vrsti po prizadevanju papeža, ki je dosegel, da je Španjska slednjič vendar privolila v premirje z ustaši na Kubi in je stem pridobljen čas za nadaljna pogajanja. Da gre res Levu XIII. velik del zasluge na tem malem obratu na bolje, je razvidno že iz tega, da so poslani čestitali papežu na njega »evangelijskem« prizadevanju.

Domače vesti.

Mestnim volilem! Prihodnjo sredo se prično dopolnilne volitve za mestni svet tržaški.

Ker o teh volitvah stopati v boj le obestrui v radikalnem tabornu in ker je za slovenske volilce brez pomena, da-li zmaga jedna ali druga; ker te dopolnilne volitve sploh niso odločilne važnosti in bi bilo torej škoda trčati naše sile o tej priliki, sklenil je odbor političnega društva »Edinost«, priporočati slov. volilem, naj se ne udeležijo teh volitev.

Prosimo volilce, naj se v interesu ugleda naše stranke brez izjeme pokore temu sklepu, kajti, ako bi se le nekoliko naših volilcev udeležilo volitev, dali bi nasprotnikom le priliko za trditve, da smo nazadovali od zadnjih volitev.

Ta dokaz, da ne nazadujemo, pridržimo si za prihodnje splošne volitve! **ODBOR** pol. društva »Edinost«.

Odličen gost. — Minolo soboto se je mudil v Trstu gospod državni poslanec Anton vitez Vuković in si je ogledal tudi našo tiskarno.

Čestitka „Edinosti“. Včeraj nam je došla iz Gradea nastopna brzojavka:

»Naše iskrene čestitke na lepem napredku narodu v korist. Živeli vrli požrtvovalni rodoljubi! Slovenski akademiki«.

Jako prisrčno se nas spominja tudi list »Narodna Misao«, ki piše med drugim: »List je napredoval polagoma ali sigurno, da-si je bilo prebiti težkih borb in bojev za narodna prava, politiško svobodo za napredek, kulturni in gospodarski preporod primorskih Slovencev. Na ta način je »Edinost« postala neobhodna potreba vsake patrijotične slovenske in hrvaške hiše v Primorju. Odslej bode ista še bolje odgovarjala svoji nalogi, a mi želimo tej tovarišici naši od srea vsake sreče in najboljšega uspeha na nje težkem in mukotrnem potu.«

Te praznike smo prejeli tudi mnogo zasebnih pisem, v katerih nam rodoljubje in rodoljubkinje izrekajo svoje čestitke in svoje priznanje. Vsem bodi izrečena iskrena rodoljubna zahvala!

Mařenka Ševčikova na koncertu dne 16. t. m. Znano je že, da je pridobila ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za sobotni koncert družbe, ki bo v redutni dvorani »Politeama Rossetti«, tudi gospico Mařenko Ševčikovo, primadono ljubljanske opere. Ako rečemo, da je imenovana umetnica ljubljenska ljubljanskega občinstva, smo označili pravo stopinjo, ki jo zavzema gospica Ševčikova v vrsti opernih členov ljubljanskih. Na slovenske opere odru je pričela gospica pred tremi leti svoje umetniško delovanje in na njem je našla praktiško šolo, v kateri je dozorela v umetnico. Simpatije gledališkega občinstva so jej bile zagotovljene vsikdar in jih je tudi zaslužila v polni meri, saj je bilo njeno zmagonosno in lahko se vspenjajoče petje, združeno z ljubeznjivo igro, vselej le v radost vsem, ki so slišali gospico Ševčikovo v gledališču ali pa na koncertu. Mladi umetnici je zagotovljena še velika bodočnost, našemu občinstvu bo pa dana prilika, da jo presrčno pozdravi v svoji sredini, videče v nji ne samo umetnico, ampak tudi odkritosrčno in navdušeno Slovanko.

Dobro jo je zasolil! Pišejo nam: Danes, ko se že vsaki šarlatan meša v verske stvari, dovolite tudi meni, da povem, kako je neki Tržačan zavrnil tukajšnjega Žida-trgovca. Pogovor je bil o sedanjih razmerah tržaških na verskem polju. Žid je

seveda dajal prav magistratu in ostali klikli, ki toli ljuto napada vse, kar ni liberalno labonsko. Govoril je sploh po receptu »Piccola«, »Indipendenta« et comp. Naš mešan mu je tako-le odgovoril: »Gospod! Jaz sem rojen tu v Trstu, toda do danes še ne vem kje se nahaja Vaša, to je židovska sinagoga in me niti ne briga, vedeti to, ker se za druge ne brigam! Ne vem torej zakaj in s kako pravico pa se Vi Židje utikate v verske stvari drugih veroizpovedanj! Jaz bi enostavno vzel metlo v roke in bi zapodil vse Žide iz cerkve, v katero ne spadajo, kar bi bilo edini pravi lek!«

Žid je obmolknil ter dostavil le: »Z Vami ne govorim več!«

Dunajski župan dr. Lueger z nekaterimi drugimi gospodi so bili te praznike v Trstu. V nedeljo popoldne so obiskali našega voditelja gospoda Ivana viteza Nabergoja. Gospoda so ostali na Prospektu do pozno v noč.

Demonstracija. — Župan tržaški se je udeležil letos — kakor smo že javili — cerkvenih slavnosti na velikonočno nedeljo v cerkvi pri Sv. Jakobu in ne v stolni cerkvi Sv. Justa, kakor je bila navada do sedaj in kakor se tudi spodobi. S tem so hoteli gospoda očitno demonstrirati proti odredbam škofa radi slovenskih propovedij. Najeti junaki so vzklikali med drugim: »Viva S. Giacomo italiana!« No, pri sv. Justu so se slavnosti izvršile sijajno tudi brez župana. S tem, da se je župan podal ravno k sv. Jakobu, kjer se imajo vršiti slovenske propovedi, je po našem menjenju le potr dil, da so tam te propovedi potrebne, kajti drugače bi se moral izogibati te cerkve, kjer bodo konference v slovenskem jeziku.

Neverjetno. — Pišejo nam: Minolo soboto sem bil na nekem kraju mesta tržaškega, kjer še nisem bil nikoli. Ogledal sem si namreč grad, od koder je najveličastnejši razgled na malone vse mesto. Dospel sem na skrajni konec, nad ulico Risorta, opazil sem dve osebi, ki sta se prepirali med seboj. Enemu njiju je bilo kakih 60 let, in je bil pravi tip Tržačana. Drugi je bil podoben bolj Slovencu — odpadniku! Starejši je vprašal mlajšega: »Ste-li Vi Italijan?« In mlajši je odgovoril nekako ponosno: »Da!« A stari mu je odgovoril: »Pojte torej v Italijo, kjer ni ščavov!«

Ko sem slišal besedo ščavi, sem se približal ter vprašal starega, kaj da je prav za prav bilo. Naš Italijan (?) me je gotovo smatral za kakega tajnega policista (!), kajti namignil je svojima prijateljem, na kar so jo popihali vsi trije. Ostali pa mi je jel praviti, kako da je oni odšedši prišel blizu njega, rekši: »Noi no volem predike ščave.« (Mi nočemo slovenskih propovedi). Starček se je jezil govore: »Jaz sem Tržačan, govorim italijansko, a ščavov nočem poznati! Tu v Trstu so Slavi in ne ščavi!« Pozdravivši pošteno dušo tržaško, ubral sem jo za onimi pristnimi »Lahi«, nadejaje se še kaj slišati. Toda — smola! Ko so me zapazili, so se spogledali in molčali! Prejšnja »korajža« jim je zlezla v hlače!

Ni li žalostno to: pravi Tržačan zagovarja Slovence, a slovenski poturica kriči, da noče — predike ščave?! Vohun.

Slovenski časnikarji — uboga para. — Slovenski časnikarji bi vedeli mnogo povedati o mnogokaterih ljubeznivostih od strani naročnikov. Kakó trnjeva je naša pot, evo tak »slučaj«.

V Trebnjem na Dolenjskem smo imeli dva naročnika: ali »Soča« je romala menda v hercegovske Trebinje in od tam šele na Kranjsko. Naročnika sta se seveda hudovala le nad nami, namesto, da bi se pritožila na pošto. Ker se je to menda večkrat pripetilo, sta se »Soči« odpovedala, ker »le težko redno izhaja« (— in vendar ne zamudimo nikoli! —), dasi sta oba »hvaležna za lepo čitanje, posebno za listek itd.« Naposled sta še dostavila, da jima dela slab utis, ker vedno »opominjate Vaše stare dolžnike«. Torej gg. naročnikoma dela »slab utis« in se listu odpovedujeta! Kaj naj rečem pa mi, ko nam nemarneži delajo nepotrebne težave... Nad 5000 gl. so nam nemarneži dolžni, a niti opominjati bi jih ne smeli, da bi ne delali na nekatere mehke duše — »slabega utisa«. — Zdaj naj nas pa še kdo zavida za častno službo slovenskega časnikarja! Tako piše zadnja »Soča« Sleherni komentar bi bil odveč.

Iz cerkve nas podé. — Pod tem naslovom piše »Soča«: Znano je, kako grdo ravna tržaški

magistrat s škofom Sterkom. Na vse dovoljene in nedovoljene načine postopajo proti njemu radi slovenskih propovedij pri sv. Jakobu. Občinski svet tržaški je v svoji modrosti poslal tudi državnega poslanca dr. Angeli-ja na Dunaj k papeževemu nunciju, katerega naj prosi, da bi uplival na škofa Šterka v smislu tržaškega magistrata. Nunciju, kakor takemu, ni mogoče naravnost posredovati v takih rečeh, ali »Piccolo« pravi, da je vendar obljubil d'Angeliju, pobrigati se za stvar. Židje so bili od nekdanj nasprotniki naši veri, in kako danes delajo s Slovenci v Trstu! Nikjer jih ne trpé, in njihovo brezmejno sovraštvo je prestopilo tudi cerkveni prag. Ali upamo vendar, da zmaga pravica, ako ima za Slovence v primorskih pokrajinah sploh še kaj veljave! Vendar, rojaki, zaupajmo le v svojo moč, v svojo — odločnost, če bo treba tudi s skrajnimi koraki!

Brez izzivanja menda ne morejo živeti nekateri someščani naši laške narodnosti. Tako nam piše nekdo. Včeraj sem bil pri sv. Ivanu v neki gostilni. Na vrtu je bilo vse polno ljudij. Večinoma so bili Slovenci, le par omizij je bilo Italijanov. Poslednji so prepevali italijanski ves popoldne, ne da bi se kdo vspodtikal na tem. Toda kmalu se se razvneli gospodje in — gospice in so prešli od nedolžnega petja do izzivalnih vsklikov: Evviva! Evviva Trieste italiana! Evviva il territorio italiano!

Kakor je bilo vse mirno poprej, dokler so prepevali nedolžne pesmi, tako je bil potem ogenj v strehi na vseh straneh. Užaljeni okoličani so planili po koncu kakor levi in le nekaterim rodoljubom iz mesta se je bilo zahvaliti, da se izzivačem in izzivalkam ni dogodilo kaj prav neprijetnega. Potem seveda, ko so videli gospodiči, da situacija postaja jako kritična, so jeli tolažiti in — prositi, pripoznavši: Pripoznamo, da smo grešili!

Tako postopajo vsikdar ta mestna gospoda: najprej izzivajo, potem prosijo, in na zadnje — ako se jim je vendar pripetilo kaj neprijetnega — pa lažejo in obrekujejo po svojih glasilih, ker vedo, da se za njih grehe mora pokoriti vsakikrat — izzivani okoličan. Siromak okoličan je tepen vsikdar tudi če so drugi krivi, da mu je zavrela kri.

Zdravstvena komisija, kje si?! V našem mestu imamo na stotine stanovanj, kakršna bi bila dobra k večjemu za — podgane! Stara in nova »Rena« sti polni brlogov, v katerih sicer prebiva ljudstvo, ki pa ne odgovarjajo najmanje kakemu zdravstvenemu zakonu. Mislite si sobo z ognjiščem v pritličju, pod hribom, v katero o vsakem deževnem vremenu priteka voda skozi zidove. Mislite si isto sobo v podstrešju, kjer se treba skloniti, predno si stopil vanjo, ker je streha malo ne na — podu! Mislite si stanovanja na stari Reni v pritličju, kjer imajo pred vratmi stranišča! In ako še dostavim, da biva v takih prostorih, obsezojočih 3—4 kvadratne metre, do 10 in več ljudij — si lahko mislite tudi kaki junaki morajo to biti in kakega zdrava da so!

Tržaški zdravstveni urad se pa presneto malo ali celo nič ne briga za vse gori navedeno, ker ima preveč posla s politiko! Jaz ne delam tu nikake razlike med Slovenci in Lahi, toda žalost me prešinja, ko moram zahajati v take brloge ter opazovati nasledke takih nezdravih — »stanovanj«.

Ker je nam Slovenceem nemogoče vplivati na laški zdravstveni urad, obračamo se do naših delaveev pozivom, naj si preskrbe, ako ne morejo velikih pa vsaj suha in ob enem zdrava stanovanja. »Pomagajmo si sami in Bog nam pomore.« Delavee.

Mi pišemo za — pametne ljudi. Nekdo nam britko toži, kako da neki renegat — doma z Vipavskega — noree brije iz našega lista in iz slovenskega jezika, češ, da se moramo posluževati laških besed, ako hočemo kaj napisati. Temu v dokaz, da kaže na »Edinost«, kjer je kakor lastnik tega lista označen »konsoreij«.

Prijatelj, ki nam piše, nas prosi, da bi izraz konsoreij zamenili s kako domačo besedo, da se ne bodo delali noree iz nas taki — tepeji!

Mi pa odgovarjamo spošтовanemu prijatelju, da pišemo naš list za pametne in poštene ljudi, ne pa za — tepee in ljudi, ki prodajajo svojo lastno kri. Taki pametni ljudje vedo, da po isti pravici, po kateri Lahi pravijo »consorzio«, Nemei »consortium«, smemo tudi mi pisati »konsoreij«. — Ne dajajte se begati po takih bedakih. Mi ne vemo,

zakaj bi besede, katere rabijo vsi civilizovani narodi in so po takem postale mednarodna last vseh narodov, ne rabili tudi mi Slovenci?! Če torej kdo kaže svojo — nevednost s tem, da nam predbaciva take stvari, recite mu, da »Edinost« piše za pametne in poštene ljudi in ne za — bedake in nepoštenjake!!

Padel v morje. — Fran Sinigalja se je nahajal včeraj popoldne na mostičku, čez katerega je moral, da je prišel z kopnega na parnik »Vindobona«. Mostič se je zdrsnil in Sinigalja je padel v morje. Navzoči so mu hitro spustili vrvi in palice, za katere se je sprijel in je bil izvlečen na kopno. V hišici pilotov se je slekel premočeno obleko in vlegel na postelj. Poklican je bil tudi zdravnik, ki mu je obvezal rano na glavi. Čez par ur se je odpeljal na svoje stanovanje.

Loterijske številke izžrebane dne 9. t. m.
Trst: 16, 40, 83, 27, 85,
Line: 68, 65, 49, 16, 11,

Koledar:
Danes v torek 12. aprila: Julij.
Jutri v sredo 13. Hermenegild.
Solnčni: Izhod ob 5. uri 11 min. *Lunin:* Izhod ob 1. uri 20 min.
Zahod . 6. . . 51 Zahod . 8 . . . 31 . . .
Ta je 16. teden. Danes je 101. dan tega leta, imamo toraj še 264 dni.

Različne vesti.

Sibirska železnica je jedno največjih podjetij na vesoljnem svetu. Prvi brzovlak je že stekel iz Petrograda v Tomsk. Ta brzovlak je tako urejen, kakor dosedaj še nobeden drug na svetu. Vozovi se ne zibljejo, zvezani pa so med seboj tako, da se človek lahko sprehaja po vsem vlaku; v njih dobiš pa, kar hočeš. Vlak je električno razsvetljen. Sibirija ni nikakor strašna, kakor so jo slikali nam dosedaj, temveč jedna najlepših in najrodovitnejših dežel na svetu.

Lakota in kuga v Arabiji. — Iz Carigrada brzojavljajo, da je bil tamošnji italijanski poslanik Pansa v audijeneji pred sultanom ter da je poslednjemu razložil žalostne odnose kakor so nastali isti po gromadenju romarjev v Meki in Medini. Siromaštvo in glad provzročata nevarnost, da nastane kuga. Slika o žalostnih odnosih v Arabiji kakor jo je načrtal italijanski poslanik, da je napravila globok utis na sultana, kateri poslednji je odredil takoj, naj se pod njegovim predsedništvom sestavi odbor za podeljevanje podpor. Ta odbor prične takoj pošiljanjem velikih množin žita in družih živil v Meko. V ta namen odploveta nemudoma dva parnika.

Nenavadna prememba v poklicu. — Slavni tenorist Gambarelli je prestopil v duhovski stan. Te dni je pel v Bergamu novo mašo. Vzrok, ki je napotil mladeniča do tega koraka, da je zapustil oder in stopil pred altar, je neznan popolnoma. To vest prinašajo Rimski časopisi.

Svetovna razstava v Parizu. Senat v Bukareštu je dovolil 1,300.000 frankov za udeležbo Rumunije na svetovni razstavi v Parizu leta 1900.

Ženini in oenjene družine, ki rabijo trdno pohištvo in tapečarije,

naj ne zamudijo obiskati zalogo
Viljelma Dalla Torre v Trstu
v ulici Cordalua 2, blizu trga S. Giovanni,
kjer najdejo dobiček na vsem.

Moje pohištvo donese srečo.

ZALOGA POHIŠTVA

trvdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza vecchia 2.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladišče **ogledal, vsakovrstnih slik, žimnic in pogrinjal.** Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago se stavlja na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Ni ga več! — Neki visoki rimski aristokrat, ki se je zaročil z neko neapeljsko princezino, je zginil te dni brez vsakega sledu. Ni znano, je-li se je zbal zakona ali groženj upnikov, katerim je zapustil v spomin samo 2 milijona dolgov.

Kuga v Indiji. Iz Bombaya javljajo: V minulem tednu je umrlo za kugo 678 oseb. V primeri s prejšnjim tednom se je zmanjšalo število za 300 glav.

Književnost.

Krasen velikonočni pruh slovenskemu narodu! — Toli željno pričakovana knjiga »Rusko-slovenski slovar« in »Kratka slovnica ruskega jezika« je izšla ter se prodaja v razločno in lepo tiskanem izvodu, ki obsega 380 strani slovarja in 88 strani slovnice, **le po 1 gld. 50 kr.**, trdo vezan pa po 1 gld. 80 kr. Po pošti 10 kr. več. Knjiga se prodaja le proti gotovini ali povzetju v »Goriški tiskarni« A. Gabršček v Gorici. Cena je postavljena tako nizko radi tega, da se je več prodaja in da si jo morejo omisliti vsi omikanci slovenske domovine. Ker je znana reč, kako so slovarji dragi, moramo pač poudarjati, da je ta cena tako nizka, da jej ni kmalu primere.

O temeljitosti slovarja in praktičnosti slovnice jamči ime sestavitelja, kateri pripravlja tudi slovensko-ruski slovar. Ta rusko-slovenski slovar je umljiv tudi Hrvatom; zato je opravičena nada, da si ga bodo naročevali. — Z ozirom na tako nizko ceno, ne moremo knjige dati v komisijo drugače nego proti gotovini po odbitku 20% od prodajne cene. — Slovensko-hrvaško razumništvo, duhovništvo, učiteljstvo, dijaštvo itd. sezi po knjigi, da tako razširimo pot jeziku, kateri govori nad sto milijonov Slovanov!

Zadnje vesti.

Washington 12. Poslanica predsednika Mac Kinleya je bila prečitana hkratu v obeh zbornicah in je provzročila čut razočaranja. V senatu se ni ganila ni jedna roka med čitanjem in to ne med senatorji in ne na galerijah. V zbornici reprezentantov so ploskali poslanci le onemu odstavku, ki pravi, da se mora storiti konec vojni na Kubi. Občinstvo na galeriji se pa ni niti ganilo. Čim je bilo dovršeno čitanje, se je staval predlog, naj se poslanica izroči komisiji za vnanje stvari. Predsednik zbornice se je že izrekel v tem smislu. Na ta način se je preprečila demonstracija od strani onih, ki se čutijo razočarane v svojih sanjah o vojni. Novinstvo sodi jako različno o dovoljenem premirju na Kubi. Zmerni listi pripoznajo spravljivo postopanje Španjske v toli kritičnem položaju, ali boje se, da je prišlo prekasno. Radikalni listi pa izjavljajo, da ne bodo zadovoljni poprej, dokler se ne proglasi neodvisnost Kube.

Rim 12. Ko je Španjska vlada prijavila Mac Kinleyu, da dovoljuje v premirje, ni stavila nikacih zahtev do Združenih držav, pač pa je izrekla nado, da iste ne bodo več podpirale ustašev, in da ameriško brodovje zapusti Kubansko vodovje. Tu se goji še vedno nada, da se ohrani mir.

Dunaj 12. Razsodišče razstave lepih umetnosti na Dunaju, ki bode povodom cesarjevega jubileja, je odklonilo doposlani mu kip državnega poslanca dra. Kramarja. S tem se je hotelo maščevati nad rozsodiščem jednake razstave v Pragi, ker je to poslednje odklonilo kip glasovitega profesorja Mommsena.

Pariz 12. Zola in odgovorni urednik »Aurore« sta že dobila novo tožbo. Nova pravda prične dne 23. maja v Versaillesu, ki je povsem vojaško mesto.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blaga, po cenah, da se ni bati konkurence.

St. 4422.

Razglas dražbe.

Dne 27. in 28. aprila t. l. oddalo se bode potom javne dražbe pri podpisnem e. kr. okr. glavarstvu zdelaj navedene love s sledečimi klicnimi cenami za osemletno dobo v zakup, in sicer:

A. dne 27. aprila 1898.:

1. Sežana 516 gld., — 2. Merče 121 gld., — 3. Povir 150 gld., — 4. Naklo 120 gld., — 5. Brje 50 gld., — 6. Brestovica 115 gld., — 7. Selo 53 gld., — 8. Gorjansko 80 gld., — 9. Ivanograd 20 gld., — 10. Škoflje 35 gld. in 11. Podgrad 27 gld.

B. dne 28. aprila 1898.:

1. Voglje - Vrhovlje 120 gld., — 2. Slivno 60 gld., — 3. Stanjel 20 gld., — 4. Kobdilj 23 gld., — 5. Hruševica 27 gld., — 6. Koboli 7 gld., — 7. Varea 18 gld., — 8. Votovlje 14 gld., — 9. Barka 23 gld., — 10. Mislje 5 gld., — 11. Temnica 15 gld., — 12. Lipa 15 gld. in 13. Kostanjevica 35 gld.

Lovi pridejo na dražbo po tej vrsti in se začne dražba oba dneva ob 10. uri predpoludne.

Varščine je položiti naj dalje do 10. ure predpoludne dneva dražbe. Natančnejša pojasnila daje podpisano okrajno glavarstvo med časom uradnih ur.

C. kr. okrajno glavarstvo.

Sežana 6. aprila 1898.

Dr. Laharnar.

Zavod za uniformiranje in civilna krojačnica

Fraňa Jiras

ulica Caserma 9 — v Trstu — ulica Caserma 9

Priporoča se

za napravo uniform in civilnih oblek.

Postrežba poštena.

Zaloga vseh vrst za uniforme po tovarniških cenah.

Hotel Volpich

„PRI ČRNEM ORLU“ (AQUILA NERA)

TRST — Via S. Spiridione, Corso, Via S. Nicolò — TRST

Najbolj v središču mesta ter na novo opravljen.

KOPELJI, VOZ K VSEM VLAKOM.

V prtiljeju

„Restavracija Pilsen“ od F. Volpicha.

Spiritus sinapis compositus

ALGOFON

jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič. glavobolu, migreni itd.

Steklenica z navodilom stane le 20 nvč.

ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori) Piazza grande TRST

Paziti na ponarejanja.

Cukerin štv. 9 in 20

v porcijskih tablicah, poseduje tako veliko sladkobo, da se lahko osladi za

1 novčič 6 skledic kave.

Ponujajo se tudi manj vredne tablice a vpraša naj se jedino le tablice Cukerin - Heyden.

Dobiva se v vseh prodajalnicah z mešanim blagom.

Zaloge oddaja: J. Weiss, Dunaj, VI. Eszterhazygasse 12.

Slovenska gostilna

„PRI PETELINU“

v Trstu

sprejme v svoje lepe prostore vsacega lačnega in utrujenega gosta ter ga pogosti z jedjo in pijačo, da bo zadovoljen.

Gospodar gostilne

ANTON VODOPIVEC

je priskrbel svojim gostom hladnega, vedno svežega piva, vina belega in črnega vipavskega in butiljke.

Prijazna gospodinja pa Vas postreže z tečnim zajutkom, kosilom, večerjo, na željo gosta.

Da bolje ustrezem svojim cenj. gostom, posebno pa trudnemu popotniku, napravil sem tudi spalnice z mehkiimi, in čednimi posteljami, katere oddajam svojim gostom na željo v prenočišče. — Cena je zmerna.

Vse prav čedno, zdravo in ceno. — Popotnik, ko prideš v Trst, ozri se na krasno tablo:

ulica Ghega št. 7. — „PRI PETELINU“ — ulica Ghega št. 7.

TISKARNA GUTENBERG

filijalka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „STYRIA“

Sackstrasse 13 GRADEC Sackstrasse 13

Tovarna za obrtne in Conto - knjige.

(Sistem „Patent Workmann Chicago“)

Raztrirni zavod in knjigoveznica.

Priporoča se za prijazne naročbe s zadržilom primernih cen in točne postrežbe.

IZDELOVALNICA VSEH TISKOVIN,

časnikov, rokotvorov v vsakem obseju, brošur, plakatov, cenikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za liste in zavitek z napisom, naslovnih listkov, jedlinih list, vabil itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fature, Debitoren, Creditorov, Cassa-Knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjicnih, časozapadnih in knjig za kopiranje, vseh pomožnih knjig, raztrirnega (črtanega) papirja, svilenega papirja za kopiranje, listkov iz kavčka za kopiranje, skledic za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljna pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika:

ARNOLDO COEN v TRSTU, v ulici delle Acque št. 5.